

СТАНОВИЩЕ

От доц. Д-р Иванка Веселинова Димитрова

Катедра консервативно зъболечение, Факултет по дентална медицина при МУ гр. София, член на научно жури, съгласно заповед № Р-109-396/22.11.19 на Ректора на МУ гр. Варна

Относно дисертационен труд на тема: **„Зъбна ерозия-епидемиология, клинични особености, лечение и профилактика на ранните стадии“** за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по докторска програма **„Терапевтична стоматология“** в професионално направление 7.2 Дентална медицина, по област на Висше образование, 7. Здравеопазване и спорт.

Автор на дисертационния труд: **Д-р Майя Деянова Колева**, докторант в самостоятелна форма на обучение към Катедрата **„Консервативно зъболечение и орална патология“** Факултет по дентална медицина, МУ –Варна

Научен ръководител: проф. д-р Славчо Крумов Димитров

Общо представяне на процедурата:

Представеният комплект материали е пълен и в съответствие с Процедурата за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ Варна и с Правилника на университета.

Представени са 4 (четири) броя публикации, свързани с темата на дисертационния труд.

Актуалност на темата на дисертационния труд:

Зъбната ерозия е сериозен здравословен проблем, засягащ индивиди от различни възрастови групи и с дългосрочно влияние върху състоянието на тяхното съзъбие, а при прогресиране на процеса се проявява и с необратима загуба на твърди зъбни тъкани. Повърхностната деминерализация на емайла под въздействието на различни видове киселини, от небактериален произход води до постепенно отстраняване на

зъбна тъкана, като еднократната минимална загуба на процеса е от 0.2 - 3 μm . Заболяване, чието протичане се свързва с влиянието на много налични и различни по характер рискови фактори, включително и поведенчески в резултат на индивидуалните хранителни навици. Затова диагностицирането му в ранните стадии на развитие е важно условие за стопиране на процеса с адекватна и индивидуална съобразена програма. В дентална практика на този етап няма въведени специфична апаратура и методики, предназначени и подпомагащи своевременното диагностициране на най-ранните фази от развитието на зъбната ерозия. А ранната диагностика на ерозивните лезии на най-ранен етап е условие за успешно стопиране на процеса и предотвратяване на усложненията.

В тази насока разработването на тема, свързана с ранните стадии от развитието на зъбната ерозия е изключително актуална и дисертабилна.

Оценка на дисертационния труд

Структурата на така представения дисертационен труд напълно отговаря на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна.

Дисертационният труд е написан на 217 стр. включително и приложения, много добре онагледен с 79 фигури и 70 броя таблици. Библиографската справка включва 333 литературни източници, от които 19 са на кирилица.

Литературният обзор е добре структуриран и включващ данни относно: същността на заболяването, епидемиология, етиология, патогенетичен механизъм, методи на клинично изследване и превенция. Представените критично анализирани и съпоставени данни от литературата са основата за обобщаване и акцентирание на нерешените проблеми и обосновка на изведената цел и поставените за нейното реализиране шест задачи.

Материалите са описани подробно и подобрите методики са подходящи, като са включени и критерии за изключване от изследването. Има известни неясноти по Методика на задача 4 по отношение *in vitro* деминерализацията на емайловата вестибуларна повърхност - за каква площ

на третиране се касае и методиката за топикална реминерализираща терапия – по отношение на техниката на внасяне на съответния гел.

Резултатите и обсъждането са написани на 86 стр. Докладваните данни от епидемиологичното проучване на разпространението на зъбната ерозия при населението само на град Варна от 46% потвърждава сериозността на изследвания проблем. Установено е нарастване на честотата на зъбната ерозия и в млада възрастова група от 18-25 години и преобладаването на началната степен в сравнение с напредналите форми. Намерено е по –често засягане от ерозии на вестибуларните зъбни повърхности на зъбите от горната челюст. Буди тревога установената ниска осведоменост и информираност за характера на проблема на лицата с ерозия, сред които има и представители с медицинско образование.

Създадени са оригинални индивидуални приспособения, подпомагащи клиничното приложение на фонофореза.

Предложен е лечебен протокол и подход с превантивно лечебни препоръки при различни клинични находки и състояния.

Изведени са накрая изводи по всяка поставена задача и описани са приноси с научно – практически; научно- теоретичен и потвърдителен характер.

Авторефератът е написан на 83 стр. и в съкратен вид представя основните проблеми, обект на дисертационния труд.

Публикации

Д-р Майя Деянова Колева има 4 научни публикации, свързани с темата на дисертационната и разработка, в повечето от които тя е водещ автор. Тя е участвала с 2 научни съобщения на IMAV, Varna.

Критични забележки и препоръки

Препоръчвам на Д-р Майя Деянова Колева да обмисли възможността да осъществи по - мащабно епидемиологично изследване за честотата на зъбната ерозия на територията на България с цел определяне мащаба на проблема в национално ниво.

Заклучение

Дисертационният труд съдържа научни, научно- приложни и приложни резултати, които са оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане ЗРАСРБ и Правилника на МУ – Варна.

Дисертационният труд на Д-р Майя Деянова Колева е доказателство, че същата притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Терапевтична стоматология“ и демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради всичко по- горе изложено в заключение, дисертационният труд „Зъбна ерозия- епидемиология, клинични особености, лечение и профилактика на ранните стадии“ на Д-р Майя Деянова Колева е оригинална научна разработка и давам своята **положителна оценка** за присъждане на образователна и научна степен „ доктор“

24.02.20

гр. София

Изготвил:

Доц. Д-р Иванка Димитрова